

MIKS – Turkiet och Eurasien: Ett nordiskt nätverk för studier i Migration, Identitet, Kommunikation och Säkerhet

Slutrapport för workshop-program finansierat av Riksbankens Jubileumsfond (dnr F13-1436:1), 2014–2015.

Syfte

Syftet med initieringsbidraget har varit att lägga grunden till och konsolidera ett nätverk mellan nordiska, europeiska och asiatiska forskare och att främja samarbete och vetenskaplig forskning i frågor rörande migration, identitet, kommunikation och säkerhet. Nätverket har strävat efter att inkludera seniora såväl som juniora forskare.

Ledningsgrupp:

Professor Birgit Schlyter, Stockholms universitet/Svenska Forskningsinstitutet i Istanbul (SFII), projektansvarig
Professor Hans-Åke Persson, Roskilde universitet
Professor Bo Petersson, Malmö högskola
Seniorforskare, FD Cecilie Felicia Stokholm Banke, Danish Institute for International Studies (DIIS)

Ekonomisk administratör och samordnare: Marie Brobeck, Roskilde universitet.

Forskningsassistenterna Azize Güneş och Hetav Rojan har varit knutna till SFII respektive DIIS och haft i uppgift att utveckla webbsida samt handlägga workshopprogram.

Utförande

Arbetet med att initiera och utveckla ett nytt nätverk har huvudsakligen bestått i genomförandet av fyra workshop-program på vardera ett av de fyra teman som MIKS representerar. Arbetsmöten har hållits i direkt anslutning till dessa. SFII/Istanbul har varit en stor tillgång för samordningen av de olika aktiviteterna inom nätverket.

De fyra medlemmarna av ledningsgruppen arrangerade var sin workshop. Samtliga utskick, abstracts, deltagarförteckningar och mötesprogram finns återgivna på nätverkets webbsajt <http://www.micsnetwork.org>. Här nedan görs en sammanställning av det engelska originalmaterialet med en kort inledning på svenska för varje workshop.

Workshop 1

NATIONAL IDENTITY VERSUS TRANSNATIONALISM: TURKEY AND EURASIA
26–27 juni, 2014

Svenska Forskningsinstitutet i Istanbul

Organisatör och programansvarig: Professor Birgit Schlyter

Begreppet 'identitet' diskuterades utifrån historiska narrativ och internationella relationer med fokus på processer som formar och underhåller olika typer av identitetsbildning inom enheter som nationer, religioner, minoriteter och diasporor.

Dessa processer analyserades med inriktning på Turkiet, Eurasien, Mellanöstern, Ryssland, och Sverige i historiskt såväl som nutida perspektiv. Medverkande var seniora och juniora forskare från olika discipliner såsom statsvetenskap, historia, lingvistik, religion, psykologi och filosofi. Identitetsbildning definierades som en process under inverkan av bland annat migration och utveckling inom teknologi och kommunikativa strategier. Frågeställningen var i vilken utsträckning olika uttryck av lojalitet och tillhörighet styrs av politiska och fysiska förändringar och hur nya gränsöverskridande identifikationsformer kan urskiljas med avseende på nationer och kulturer.

(Utdrag ur workshopprogram)

Contributions:

Assel Rustemova

Senior Lecturer, Gediz University

Between Distribution and Procedure: Lessons on the Future of Democracy in MENA and Central Asia

Karina Vamling

Professor, Caucasus Studies, Malmö University

Identity, Identity Documents and Politics: The Case of the Caucasus

Önver Cetrez

Senior Lecturer, Psychology of Religion, Uppsala University

"If only I am good enough, they will like me...": Crossing of Identity Borders among Iraqi Immigrants

Giray Sadık

Assistant Professor, Department of International Relations, Yıldırım Beyazıt University, Ankara

Analyzing Turks' Growing Euroscepticism and Turkey's Search for Eurasian Alternatives

Olga Malinova

Professor, Higher School of Economics, National Research University, Moscow

Constructing Macro-Political Identity in Post-Imperial Context: Russia between Ideas of Nation and Civilization

Igor Torbakov

Senior Fellow, Center for Russian and Eurasian Studies, Uppsala University

The Ukraine Crisis: What Does It Mean for the Development of Russian Nationalism(s)

Maria Engström

Assistant Professor, Head of the Russian Department, Dalarna University

Reconstructing Katechon: Russian Neo-Conservatism and Foreign Politics

Tolga Demiryol
Assistant Professor, Political Science, Istanbul Kemerburgaz University
The Ties that Bind? Energy and Security in Russian-Turkish Relations

Abdullah Şimşek
Postdoctoral Fellow, Saxo Institute, University of Copenhagen
“We are all Ottomans before the law!”: Competing Visions of Ottomanism and Identity
Politics in the Late Ottoman World

Cecilie Stokholm Banke
Senior Researcher, Foreign Policy, Danish Institute for International Studies, DIIS
National Narrative and Global Memory in Turkey

Mogens Pelt
Associate Professor, Saxo Institute, University of Copenhagen
Turkey and the Middle East in the 1950s

Anita Sengupta
Research Fellow, Maulana Abul Kalam Azad Institute of Asian Studies, Kolkata
The Turkish Model and the Arab Spring

Ayhan Kaya
Professor, Jean Monnet Chair of European Politics of Interculturalism, Istanbul Bilgi
University
Turkey as an Emerging Destination Country for Immigration

Jacob Lindgaard
Associate Professor, Danish Institute for Study Abroad, Copenhagen
An Islamic-Turkish Synthesis?

Khalid Khayati
Postdoctoral Research Fellow, Department of Studies of Social Change and Culture,
Linköping University
Diaspora and Transnational Cities: The Case of Diaspora Kurds in Sweden

Workshop 2
LABOR MIGRATION, MOBILITY AND THE IDENTITY-SECURITY NEXUS
6-7 november, 2014
Malmö högskola
Organisatör och programansvarig: Professor Bo Petersson

Workshopen ägnades åt arbetskraftsinvandring, såväl gällande väl kvalificerad som mera okvalificerad arbetskraft. I geografiskt hänseende låg fokus på EU-området och dess kopplingar med Eurasien, framför allt Turkiet, Mellanöstern, Ryssland och forna Sovjetunionen. Under workshopen uppmärksammades hur frågor om arbetskraftsinvandring i politisk diskurs och debatt lätt kopplas till identitets- och säkerhetsfrågor i mottagarländerna samt vilka spänningar och konfliktlinjer detta kan ge upphov till.

(Utdrag ur workshopprogram)

Contributions:

Annika Lindberg

MSc, London School of Economics

Let the Right One In? Sovereign Borders and Banal Racism in the Post-National Nation-State

Hikmet Kirik

Associate Professor, Istanbul University

Securing Europe with a Human Face

Halina Grzymala-Moszczynska

Professor, Jagiellonian University, Krakow

Ukrainian Female Labor Migrants in Poland

Olga R. Gulina

Ph.D., Institute on Migration Policy, Moscow/Berlin

Comparing Immigration Policy: The German and Russian Experience

Rano Turaeva

Affiliated Researcher, Ph.D., Max Planck Institute for Social Anthropology, Halle

Informal Economies and Alternative Systems of Belonging among Central Asian Migrants in Russia

Gülây Sahin

MSc, University of Copenhagen

Rural Turkey in Copenhagen and Istanbul

Ayhan Kaya

Professor, Bilgi University, Istanbul

Turkey as an Emerging Destination Country for Immigration: Transformation of Migration and Asylum Policies in Turkey

Giray Sadik

Associate Professor, Yıldırım Beyazıt University, Ankara

From Refugees to Terrorists: Emerging Transnational Challenges from Syria to the European Union and Turkey

Jakob Lindgaard

Associate Professor, Danish Institute for Study Abroad, Copenhagen

Glocal Islamic Calvinists: The Gülen Network in Denmark

Workshop 3

In the Aftermath of Gezi – From Social Movement to Social Change

4-5 maj, 2015

Svenska Forskningsinstitutet i Istanbul

Organisatör och programansvarig: Hans-Åke Persson i samarbete med Oscar Hemer, Malmö högskola, och Thomas Tufte, Roskilde universitet

Media och sociala medier spelade – om inte en avgörande så central – roll såväl vid händelseutvecklingen på Tahrirtorget i Egypten som på Taksimtorget i Istanbul. Den tredje sammankomsten inom nätverket MIKS fokuserade på att problematisera, tolka och förstå händelserna under sommaren 2013 vid Geziparken och dess omedelbara närhet i centrala Istanbul samt deras efterdyningar ur såväl ett regionalt som globalt perspektiv. Särskilt utrymme ägnades åt kommunikation och medias roll med avseende på mobilisering och förändring.

(Utdrag ur workshopprogram)

Contributions:

Anita Sengupta

Research Fellow, Maulana Abul Kalam Azad Institute of Asian Studies, Kolkata
Rhetoric and Gezi Park

Ronald Stade

Professor, Malmö University
Violent Communication: The Case of Gezi Park

Milja Rämö

Ph.D. student, University of Helsinki
Why and How were the Gezi Park Protestors Othered?

Pola Rojan Bagger

Journalist, Danish Television TV2
Turkey's Faceless Enemies

Cengiz Aktar

Professor, Bahçeşehir University
Gezi along 4 Topics: Governmental Control of Public Space; Governmental Control of Political Space; Heterogeneity of Gezi Versus Monolithic and Homogeneous Nation; Gezi as a Best Practice

Jacob Lindgaard

Associate Professor, Danish Institute for Study Abroad, Copenhagen
It is too Dangerous to be an Individual in Turkey!

Spyros Sofos

Senior Research Fellow, Lunds University
Alone in the City: Gezi as a Moment of Transgression

Serhat Koç

Journalist, Istanbul
Turkey according to Recent Changes in Internet Laws in the Light of Gezi Park Protests

Zeyno Pekünlü

Professor, Kültür University, Istanbul

Newly Emerged Dissidents after Gezi Resistance

Reece Waldron

MA, Lund University

The 'Gezi Spirit' As Social Change! An Evident but Overlooked Process

Christian Christensen

Professor, Stockholms University

Turkey, Twitter & the Political Economy of Journalism

Marco Zoppi

Ph.D. student, Roskilde University

Erliza Lopez Pedersen

PhD. student, Malmö University

From Gezi to Gezi: Media's Role in Sending (or Not Sending) the Message Beyond Gezi

Sofia Hafdell

MA, Malmö University

The Potential of Social Media as Alternative Media in Turkey

Thomas Tufte

Professor, Roskilde University

Communication for Social Change in and Beyond Gezi: Epistemologies, Logics and Narratives

Workshop 4

Adversaries, Neighbors, Kins?: Tensions and Security Potentials in Turkey and the Eurasian Region

19-20 november, 2015

Danish Institute for International Studies

Organisatör och programansvarig: Cecilie Felicia Stokholm Banke

Denna workshop syftade till att undersöka och diskutera betydelsen av historiska och kulturella förhållanden för den aktuella säkerhetssituationen i regionen och för Turkiets relationer till landets grannar. Med utgångspunkt i det läge som råder för närvarande och med fokus på turkisk utrikespolitik under AKP-regimen diskuterade man i vilken utsträckning den nuvarande regeringspolitiken avviker från tidigare politik och vad den har för utmärkande drag.

(Utdrag ur workshopprogram)

Contributions:

Hans-Åke Persson

Professor, Roskilde University

Between Path Dependency and Path Breaking Critique Crises: An Alternative Approach to Understand the Relation between Turkey and EU

Hikmet Kirik

Professor, Istanbul University

Don't Buy a House, Buy a Neighbor: Has Europe Enough Heat for Melting the Frozen Conflicts in South Caucasus?

Giray Sadik

Assistant Professor, Yıldırım Beyazıt University, Ankara

Analyzing In/Security Interdependence among Europe, Turkey, Russia and North Africa

Toni Alaranta

Postdoctoral Fellow, Finnish Institute of International Affairs, Helsinki

The Islamic Conservative State Project in Turkey: Already Exhausted?

Pola Rojan

Journalist TV2, Copenhagen, External Consultant, DIIS

AKP's Dangerous Game - Turkey's Loss of Critical Authority in its Own Backyard

Abdullah Simşek

Postdoctoral Fellow, University of Copenhagen

Boundaries in Transition from Empire to Republic in Turkey

Eric Sjöberg

Postdoctoral Fellow, Umeå University

The Cold War of Genocides: Greek National Populism, Memory Politics and the Greek-Turkish Conflict in the 21st Century

Mogens Pelt

Associate Professor, University of Copenhagen

The Cyprus Issue in Turkey in its Impact on Turkey's Relations in the 1950s

Umut Uzer

Associate Professor, Istanbul Technical University

Changing State Identity of Turkey and its Implications for Turkish Foreign Policy under the Justice and Development Party (2002-2015)

Bo Petersson

Professor, Malmö University

Flexing Muscles: Syria, Putin and the Russian Great Power Game

Resultat

Det uppsatta huvudmålet – fyra workshops under åren 2014-2015 – har uppnåtts.

Workshopprogrammen kunde utformas med stor spridning av både frågeställningar och deltagare. 48 talare deltog från 12 länder (Albanien, Danmark, Finland, Indien, Kazakstan, Polen, Ryssland, Storbritannien, Sverige, Turkiet, Tyskland och Uzbekistan) och med anknytning till 35 universitet och forskningsinstitut.

Genom blandningen av äldre och yngre forskare, kulturarbetare och mediefolk blev diskussionerna varierade och centrala frågor belysta ur flera olika aspekter. Icke-akademiska "praktiker" (journalister, fotografer, konstnärer m.fl.) var särskilt väl företrädade (ca 25% av de medverkande) vid den tredje workshopen (kommunikation) med händelserna i Geziparken (Istanbul) sommaren 2013 som fallstudium.

Juniora forskare, doktorander och masterstudenter utgjorde ca en femtedel av deltagarna. De fick goda möjligheter att presentera egna bidrag och skapa nya kontakter för framtida samarbete och praktik. Under Workshop 3 (kommunikation) presenterade engelsmannen MA Reece Waldron från Lunds universitet ett paper om "The 'Gezi Spirit' As Social Change: An Evident but Overlooked Process" och fick då möjlighet att tillsammans med chefsledningen vid SFII planera en praktikperiod under därpå följande termin. Två masterstudenter från Roskilde och Köpenhamn, Gülay Şahin och Hetav Rojan, engagerades i MIKS-nätverkets programverksamhet, när de var stipendiater vid SFII. Şahin presenterade därefter sitt intervjumaterial från Istanbul vid Workshop 2 (migration) i Malmö. Rojan var assistent vid DIIS under Workshop 4 (säkerhet). Masterstudenten Azize Güneş från Lund antogs som praktikant och assistent vid SFII hösten 2013 av dåvarande institutschefen Birgit Schlyter (projektansvarig) och deltog i nätverksarbetet under hela projekttiden 2014–2015 med huvuduppgiften att lägga upp och administrera en webbsajt för MIKS.

Förutom på webben <http://www.micsnetwork.org> har MIKS-nätverkets aktiviteter offentliggjorts genom en rad publikationer i pappersform och online:

Schlyter, Birgit & Azize Güneş, "Sidenvägsstudier och internationella nätverk vid SFII", i Dragomanen, årg. 17 (2015), ss.13-18.

Hemer, Oscar, Hans-Åke Persson & Thomas Tufte (utg.), In the Aftermath of Gezi: From Social Movement to Social Change. Palgrave Studies in Communication for Social Change (u. redigering).

Social Movements, Media, and Social Change: Looking Back at the Gezi Uprisings, av Thomas Tufte, publicerad på <https://orecomm.net/blog/2015/06/01/social-movements-media-and-social-change-looking-back-at-the-gezi-uprisings/>, Orecomm, Centre for Communication and Global Change, 01.06.2015.

Gezi once more, av Azize Güneş, publicerad på <https://sipcatsdirector.wordpress.com/2015/06/17/gezi-once-more/>, 17.06.2015.

Övriga publikationer från medlemmar av MIKS under projektiden:

Bagger, Pola Rojan & Cecilie Felicia Stokholm Banke, Tyrkiet Træder ind i Koalitionen. En analyse af Tyrkiets udenrigspolitiske kompas, DIIS Report 2015:20

Banke, Cecilie Felicia Stokholm, "Global Memory and Dialogic Forgetting: The Armenian Case", i Tea Sindbæk Andersen & Barbara Törnquist-Plewa (eds), Disputed Memories. Emotions and Memory Politics in Central, Eastern and South-eastern Europe, Berlin: De Gruyter, May 2016.

Banke, Cecilie Felicia Stokholm, 2016 "The Beginning of a 'Beautiful' Relationship? Sketches of Danish Turkish Relations during the AKP-government", i Nanna Hvidt & Hans Mouritzen (eds), Danish Foreign Policy Yearbook 2016, Copenhagen: Danish Institute for International Studies.

De arbetsresultat som uppnåtts inom det nordiska nätverket MIKS kommer att ligga till grund för fortsatta forskningsaktiviteter bland de institutioner och program som representerats av ledningsgruppens medlemmar. På professor Birgit Schlyters blogg för Stockholm-Istanbul Program for Central Asian and Turkic Studies (SIPCATS; www.sipcatsdirector.wordpress.com) inrättas under vårterminen 2016 ett forum för diskussioner på temat "The Central Eurasia Discourse". De som medverkat i MIKS får en inbjudan till detta forum. På DIIS, Köpenhamn, har det tagits ett beslut om ökad satsning på forskning kring Turkiet och turkisk utrikespolitik. DIIS deltar i ett EU-finansierat projekt, FEUTURE, om EU och Turkiet (2016-18), där Cecilie Felicia Stokholm Banke och Jakob Lindegaard (deltagare i MIKS) ingår. Hans-Åke Persson (Roskilde universitet), Cecilie Felicia Stokholm Banke (DIIS) och Mogens Pelt (Köpenhamns universitet; deltagare i MIKS) arbetar på en bok om Turkiet med bidrag från några av de forskare som deltog i MIKS-programmet.

Några planer på en framtida större forskningsansökan föreligger ännu inte. Idéer om studier av imperiedrömmar och nutida realpolitik i Eurasien har dock dryftats i ledningsgruppen. Kontakter med en forskargrupp vid Istanbul-universitetet med MIKS-medverkande professor Hikmet Kırık som kontaktperson har inletts för en vidareutveckling av dessa idéer.